

בחירות

יחידת לימוד לבתי ספר
בחינוך הדתי

ש ב ט ת ש ס " ט

אל המנהלים והמחנכים בבתי הספר בחינוך הדתי

אנו עומדים בפתחן של הבחירות לכנסת ה-18, בהן יגשו אזרחי המדינה אל הקלפיות כדי להכריע בדבר דמותה של הנהגת המדינה. הציבור בארץ מגוון מאוד: חרדים, דתיים, מסורתיים וחילונים, עולים חדשים וותיקים, ימניים ושמאליים, יהודים וערבים. גם הציבור הדתי אינו עשוי מקשה אחת והוא מורכב מגוונים שונים. כיצד בוחרים הנהגה בציבור מגוון ומורכב כל כך? בחירות (בדרך זו או אחרת) הן כנראה הדרך הראויה היחידה לאפשר לכלל הציבור בארץ להשפיע על קביעת אופי המדינה ועל הנהגתה. לפני שנים לא רבות, הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל הביע את דעתו בקשר לבחירות במדינת ישראל:

ביום הבחירות לכנסת היה הרב צבי יהודה קוק זצ"ל נוהג ללכת לקלפי כשהוא לבוש בבגדי שבת וכולו התלהבות ושמחה. כאשר שאלוהו על מה זה, פתח והסביר: אמנם כן, התקיימו בחירות בישראל בפזורות שונות מאז ומעולם, אך אין להשוותן לבחירות לכנסת, כי הבחירות לקהילות ישראל נועדו לארגן את ענייניהם הפנימיים של בני העיר, אך הבחירות לכנסת ישראל, ממלכתיות הן ומבטאות את ריבונותו של העם בארצו. הבוחר היהודי בישראל ממלא את חלקו במצוות יישוב הארץ, הכוללת לפי תפיסת הרמב"ן, גם הקמת ממשל וביצורו.

וכבר פסק אאמו"ר [אדוני אבי מורי, קרי: הרב אברהם יצחק הכהן קוק]:
"כשמתמנה מנהיג האומה לכל צרכיה בסגנון ממלכתי, על פי דעת הכלל...
ודאי עומד הוא במקום מלך, לעניין משפטי המלוכה, הנוגעים להנהגת הכלל"
(משפט כהן, עמ' של"ח).

במשך אלפי שנות גלות נשללו מאיתנו כל סממני ממלכתיות ועצמאות, והנה זיכנו ה' במדינה וחייבנו במצוותיה, האין לקיימן מתוך שמחה של מצווה ותחושה של הודיה?!

הרב אלי הורביץ, דף לתרבות יהודית 193, סיון תשנ"ב, עמ' 2

- ◀ האם גם כיום אפשר להתייחס לבחירות באופן שבו התייחס אליהן הרב צבי יהודה קוק?
- ◀ האם יש לבחירות ערך בפני עצמן או שהן בבחינת כלי טכני בלבד?
- ◀ איזה ערך גלום בבחירות?
- ◀ האם הבחירות הוגנות וישרות?
- ◀ האם יש במסורת היהודית התייחסות לבחירות?

בשאלות אלו ובאחרות נדון ביחידה שלפניכם.
אנו מקווים שיחידה זו תסייע לכם לקיים עם תלמידיכם דיון מושכל ומעמיק בנושא